

PROCESUL-VERBAL nr. 3
al Platformei de comunicare și cooperare între ANPCV și societatea civilă

08 august 2025

mun. Chișinău

ora 11:00 – 13:00 (str. Alexandr Pușkin nr. 22 („Casa Presei”), etajul 3, biroul 303A)

Au participat în format on-line și off-line:

Agenția Națională de Prevenire și Combatere a Violenței împotriva Femeilor și a Violenței în Familie (ANPCV):

Viorica ȚÎMBALARI	-	Directoare generală
Arina ȚURCAN-DONȚU	-	Consultantă națională ANPCV
Valeria BUSUIOC-FORTUNA	-	Consultantă în cooperare strategică și vizibilitate instituțională
Veronica PASTELA	-	Consultantă principală Serviciul asistență externă și managementul proiectelor

Societatea civilă:

Alina JARAVIN	-	Giftonic YOU/societatea civilă diaspora
Alexandru GHEORGHIȘ	-	Centrul regional de asistență integrată a copiilor victime martori ai infracțiunilor Nord
Adriana ZASLAVET	-	Centrul de reabilitare a victimelor Torturii „Memoria” / Platforma pentru Egalitate de Gen
Cristina SNEGUR	-	Amnesty International Moldova / Platforma pentru Egalitate de Gen
CNPAC Amicul	-	
Dumitru DÎRUL	-	Instituția Religioasă Misiunea Socială „DIACONIA” a Mitropoliei Basarabiei
Elena BÎRCA	-	Amnesty International Moldova
Elena ȘANDREA	-	A.O. „CONCORDIA. Proiecte Sociale”
Eleonora GROSU	-	Centrul de Drept al Femeilor
Ion OBOROCEANU	-	Centrul de Drept Căușeni
Mădălina MOVILEANU	-	AO Institutul pentru Familie și Inițiative Sociale
Simion SÎRBU	-	AO Artemida
Stela TUVACOV	-	AO Artemida
Valentina BODRUG-LUNGU	-	Gender-Centru

ORDINEA DE ZI:

1. Cuvânt de salut
Viorica Țîmbalari, directoarea generală ANPCV
2. Modificarea Legii nr. 137/2016 cu privire la reabilitarea victimelor infracțiunilor
Prezintă: Arina ȚURCAN-DONȚU, consultantă națională ANPCV
3. Consultarea privind constituirea grupului de lucru pentru elaborarea proiectului de Hotărâre a Guvernului privind intervenția intersectorială în cazurile de violență împotriva femeilor și violență în familie
4. Concluzii și pași de urmat

DESFĂȘURAREA ȘEDINȚEI

Cu referire la subiectul nr. 1:

La începutul ședinței, dna Viorica Țîmbalari, directoarea generală a Agenției Naționale de Prevenire și Combateră a Violenței împotriva Femeilor și a Violenței în Familie (ANPCV), a mulțumit participanților pentru prezență și implicare, evidențiind importanța contribuției fiecăruia. A menționat, de asemenea, că a trecut o perioadă de timp de la ultima întâlnire comună și și-a exprimat aprecierea pentru interesul acordat subiectelor propuse spre discuție.

Cu referire la subiectul nr. 2:

Dna Arina Țurcan a adus în discuție proiectul de modificare a Legii nr. 137/2016 privind reabilitarea victimelor infracțiunilor. În acest context, a evidențiat prevederea din proiect referitoare la acordarea victimelor a unei compensații în cuantum de până la 5 salarii medii. S-a solicitat opinia societății civile pentru a evalua dacă acest cuantum este suficient sau dacă ANPCV ar trebui să-și adopte poziția în sensul susținerii unei majorări. A semnalat o problemă gravă la proiectul de lege: victimele violenței în familie, în situațiile în care agresorul este sancționat conform Codului Contravențional, nu beneficiază de compensația financiară prevăzută de Legea nr. 137/2016, ceea ce constituie o lacună importantă în cadrul legislativ actual.

De asemenea, a subliniat că ANPCV își menține intenția de a promova excluderea art. 78¹ din Codul Contravențional, menționând că această propunere nu a putut fi inclusă în actualul proiect de lege (inițiativa nr. 70), adoptat în lectura finală și aflat în așteptarea publicării, din cauza numărului mare de modificări propuse și a constrângerilor de timp din procesul legislativ.

Dnul Ion Oboroceanu a exprimat aprecieri la adresa ANPCV pentru inițiativa de a consulta societatea civilă înainte de emiterea unui aviz și a subliniat necesitatea de a lua în considerare faptul că valoarea a 5 salarii medii pe economie nu are aceeași semnificație pentru toate victimele, fiind necesară o diferențiere în acordare și aplicare. Totodată, a încurajat o abordare proactivă din partea tuturor participanților, menționând că standardele europene prevăd evitarea revictimizării și a supraîncărcării cu proceduri birocratice, având în vedere că victima a suferit deja.

De asemenea, dnul Oboroceanu și-a exprimat susținerea pentru excluderea art. 78¹ din Codul Contravențional, apreciind că este incorect ca victimele vizate de acest articol să fie excluse din programul de ajutor financiar. A argumentat că procedura contravențională este echivalentă cu cea penală conform jurisprudenței CEDO, iar în practică, multe cauze sunt inițial încadrate ca fapte contravenționale și ulterior reclassificate ca infracțiuni.

Dnul Simion Sîrbu a semnalat, din practică, că în situațiile în care victima beneficia de ajutor financiar, dacă aceasta avea anumite indemnizații, acestea erau blocate, întrebând dacă va fi același caz și în situația actuală compensații.

Dna Arina Țurcan a răspuns că această compensație reprezintă o prestație independentă și a apreciat propunerea ca fiind foarte bună, subliniind necesitatea de a prevedea expres în legislație ca plata acesteia să nu fie sistată și nici să fie supusă unor taxe.

Participanții au arătat că, în prezent, există situații în care compensațiile sunt suspendate, deși Codul de executare prevede în mod expres că prestațiile acordate nu se sistează, identificându-se astfel o discrepanță între cadrul normativ și practica de aplicare, de asemenea, în practică în cazul aplicării

sechestrului nu se ține cont de tipul cardului. În acest sens, s-a propus organizarea unei ședințe între ANPCV, Uniunea Executorilor Judecătorești și reprezentanți ai societății civile, în cadrul căreia aceasta din urmă să prezinte exemple reale de cazuri în care nu s-a respectat legislația, pentru identificarea unor soluții.

Dna Arina Țurcan a explicat că, în urma noilor modificări, compensațiile vor fi împărțite în două categorii: financiare și sub formă de vouchere. Comisia va evalua cererile, însă doar victimele care nu pot recupera compensațiile de la agresor vor beneficia de plata de la stat. Sumele vor fi transferate pe card în 5-7 zile, fiind finanțate din bunurile infracționale, un mecanism nou aprobat deja de Ministerul Justiției. La întrebările privind estimarea costurilor, doamna Țurcan a precizat că acestea se fac pe o perioadă de cinci ani, luând în calcul numărul cauzelor și prejudiciile aferente.

S-a propus ca Ministerul Justiției să prevadă în avans resurse pentru a face față unui posibil număr crescut de raportări în viitor, având în vedere că până acum nu exista un astfel de mecanism. De asemenea, s-a remarcat ca o îmbunătățire faptul că depunerea cererilor, care anterior se putea face doar fizic sau online prin reprezentant legal, va putea acum fi realizată personal și online, cu ajutorul noii cărți de identitate electronice.

Observații și propuneri

1. Ancheta socială existentă este neactuală și necesită reevaluare prin raportare la mai multe spețe.
2. Este necesară definirea clară a „situației de urgență”, cu precizarea autorității competente de calificare.
3. Se propune reglementarea clară a declarației pe propria răspundere a victimei, inclusiv prin simplificarea și explicarea procedurii.
4. A fost semnalată reticența victimelor față de sistemul voucherelor, acestea preferând sprijinul financiar direct. S-a explicat că voucherele au fost instituite pentru a garanta utilizarea fondurilor cu destinație specială. La consultări vor trebui prezentate clarificări suplimentare privind acest mecanism.
5. A fost propusă includerea **violentei obstetrice** ca formă de violență împotriva femeilor și de violență în familie. În acest sens, s-a discutat eligibilitatea pentru compensația intermediară. Dnul Simion Sîrbu a propus ca denumirea să fie „violență obstetrico-ginecologică”.
6. Termenul de transmitere a avizelor: **13.08.2025, ora 13:00**.

Dna Alina Jaravine a ridicat aspecte ce țin de programele naționale de prevenire a violenței și de formare a specialiștilor, solicitând implicarea profesioniștilor non-juridici. S-a decis organizarea unei ședințe separate a ANPCV cu dna Jaravine pentru explorarea implicării reprezentanților societății civile, inclusiv din diasporă, în inițiativele Agenției.

Cu referire la subiectul nr. 3:

Dna Arina Țurcan a prezentat specificul inițiativei constituirii grupului de lucru pentru elaborarea proiectului de Hotărâre a Guvernului privind intervenția intersectorială în cazurile de violență împotriva femeilor și violență în familie.

- Participanții au salutat propunerea și s-a stabilit constituirea a două niveluri de lucru:

- Grup restrâns, format din experții ANPCV și persoane cu expertiză relevantă din cadrul ONG-urilor, responsabil cu elaborarea proiectului de act normativ;
- Grup extins, constituit din reprezentanți ai altor actori interesați, care vor formula opinii și recomandări pe baza proiectului elaborat.

- S-a convenit notificarea ONG-urilor cu privire la această inițiativă și invitarea lor de a participa.

- Au fost expuse obiectivele proiectului de Hotărâre a Guvernului, respectiv: unificarea cadrului normativ, adoptarea unui ordin interministerial, clarificarea atribuțiilor specialiștilor implicați și stabilirea etapelor de intervenție – de la momentul intrării victimei în sistem, până la evaluarea și sprijinul acordat victimei.

- Hotărârea urmează să prevadă atribuții clare, unitare și de intersecționalitate, după modelul tehnicii juridice aplicate în domeniul protecției copilului, dar adaptată la adulți. La anexele actului

normativ vor fi incluse instrumente și instrucțiuni standardizate, urmând ca procedurile operaționale să fie detaliate ulterior.

- Termenul-limită pentru înscrierea în cele două grupuri de lucru a fost stabilit fiind 25 august 2025.

În încheiere, s-a subliniat necesitatea unui cadru legal coerent, aplicabil și adaptat practicii, recunoscându-se că vor exista multiple opinii, dar că este esențială colaborarea tuturor actorilor pentru eficientizarea aplicării legislației.

Cu referire la subiectul nr. 4:

În urma discuțiilor purtate, participanții au subliniat necesitatea consolidării cadrului normativ în domeniul prevenirii și combaterii violenței împotriva femeilor și a violenței în familie, precum și importanța unei colaborări active între autoritățile competente, organizațiile neguvernamentale și alți actori relevanți.

Concluzii:

1. Este necesară armonizarea cadrului legislativ prin clarificarea atribuțiilor instituțiilor implicate și asigurarea unei intervenții unitare și eficiente.
2. Au fost identificate mai multe lacune practice și normative, în special privind accesul victimelor la compensații, precum și reglementarea instrumentelor de sprijin financiar.
3. A fost reconfirmată importanța standardizării procedurilor operaționale și a introducerii unor instrumente unitare pentru intervenția intersectorială.

Următorii pași de urmat:

1. Transmiterea avizelor până la data de **13 august 2025, ora 13:00**.
2. Organizarea unei ședințe comune între ANPCV, Uniunea Executorilor Judecătorești și reprezentanți ai societății civile pentru identificarea soluțiilor privind suspendarea nejustificată a compensațiilor.
3. Notificarea ONG-urilor privind inițiativa constituirii grupurilor de lucru și înregistrarea acestora până la data de **25 august 2025**.
4. Elaborarea proiectului de Hotărâre a Guvernului într-un grup restrâns de experți, urmată de consultarea grupului extins.
5. Organizarea unei ședințe separate a ANPCV cu dna Alina Jaravine pentru identificarea posibilităților de integrare a reprezentanților diasporei în inițiativele Agenției.
6. Promovarea propunerii de modificare legislativă privind excluderea art. 78¹ din Codul Contravențional.

Directoare generală

Viorica ȚÎMBALARI

*Ex.: Veronica Pastela
Serviciul asistență externă și managementul proiectelor
Telefon: 0-22-822-094
E-mail: veronica.pastela@anpcv.gov.md*